

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידיית

סמרטפון רק עם ואצאפ!

אפשר!! וכדאי!!

מרכז הזמנות ארצי
052-2-129-129

זול פון

אספקה לכל חלקי הארץ תוך 24 שעות
רח' פינס 9 ירושלים | zolphone.co.il

6 איך יתגלה א-ל בלתי נראה? הרב זקס

13 עם שער ארוך וגופיה, בשערי המכינה עכשיו תורנו

6 ראיתם צרפתי בלי באגט? אהרן רזאל

4 שבוע לפני. איך תראה הגאולה?

14 האיש שלא ידע שאפשר לנוח התוועדות

להמשיך את תורת הסוד אל תוך החיים

הרב דודי פוטש מתכונן לליל סדר משמעותי עמוד 8

זמני השבת KENNEDY

ירושלים תל אביב חיפה

18:37	18:45	18:30	כניסה
19:46	19:46	19:44	יציאה

הקומקום הבריאותי לשבת!

להזמנות: 03-9537790 | KENNEDY.CO.IL

לימודי מוזיקה

במסלולים נפרדים לנשים ולגברים

פרטים נוספים בעמ' 7

דירת 4 חד' עם מרפסת וחניה פרטית

החל מ-1,132,000 ₪

* הפרויקט פתוח לציבור הרחב

- קבוצת רכישה -

1-700-500-555
www.bemuna.co.il

באמונה
בונים אבן קבילה

כרמי גת - הבית של הסרוגים!

ממנו חברון!

ימים שני ועלילי י"ז י"ח בניסן ב'ג' דחווה"מ פסח 22-23.4 עליה המזנית למערת המכפלה
יום שני י"ז בניסן 22.4 מופע ענק בהשתתפות

- עוזיה צדוק
- נפתלי קמפה
- בני לנדאו
- איציק דדיה
- חיים ישראל

■ קינדרלעך ■ במופע מיוחד מהאלבום החדש 'סבבה'

סיוורים באתרי היישוב היהודי בחברון | הפעלות לילדים

שלישי ותיקין והלל בשמחת חג וכלי נגינה באולם יצחק עם הרב שמואל אליהו | לפני התיבה יעבור הרב אוריאל סעייד (מ ש ו ע ר) 6:20 הלל (מ ש ו ע ר) 5:30 שחרית

אשירה ואזמרה-לך:

נתן להגיע עם רכבים פרטיים חניון רכבים ענק בקרית ארבע יעמוד לרשות המבקרים מערך הסעות משודרג מחינוכי הרכבים הפרטיים עד למערת המכפלה, ההסעות הלך חזר בתשלום סימלי (5 ₪) מגיל 5 ומעלה.
הפקה: אשי הורוביץ ושיראל בלייכר

www.2hebron.co.il | 029965333 ארצי

הסעות מירושלים ללא צורך בהרשמה
אוטובוסים ישרים למערת המכפלה! קו 201 - חוה"מ ימים ב', ג'
ירושלים בנייני האומה: 9:00 - 16:00 מחברון: 11:00 - 22:00
16.20 ₪ מבטב | נרטיס הלור ושוב

השירות דוכנים צרו קשר: 052-3191902 יצחק

אולם יצחק פתוח | הפרדה מלאה הכניסה חופשית | כל האירועים והדרכים והסיוורים בניאום ובאגפחות כוחות הביטחון

שירותי שירון חי | קול ברמה | האירוע בסייע המשדור לשירותי דת | חברון | מועצה הדתית קיא-חברון | הנגסת אורחים חברון

למען ההדר הטוב

הלוואה שעושה לכם סדר עד 70,000 ₪ ועד 70 תשלומים ללא ריבית!*

למעברי משכורת חדשה ובכפוף לשימוש בכרטיס אשראי של לאומי ב-2,000 ₪ בחודש

ועוד מגוון מסלולי הלוואה המותאמים לצרכים שלכם:

הלוואה בהחזר קבוע

- החזר חודשי קבוע החל מ-99 ₪
- 84-12 תשלומים
- ההלוואה ניתנת בסניפים ובמרכז בנקאות 5522*

הלוואה בקליק

- באישור מידי עד 400,000 ₪
- בהחזר של עד 72 תשלומים
- ההלוואה ניתנת בעמדות לאומי digital, בסניפים ובמרכז בנקאות 5522*

הלוואה גמישה

- הלוואה עד 100,000 ₪ בהחזר של עד 84 תשלומים
- החזר במסלול קרן קבועה
- ההחזר יכול להשתנות עד 3 פעמים במהלך ההלוואה
- ההלוואה ניתנת בסניפים ובמרכז בנקאות 5522*

לאומי
leumi

לאומי איתך.

*חייגו 5522 |
leumi.co.il

הורידו את אפליקציית הבנקאות
המתקדמת בישראל

*הלוואה ללא ריבית מיועדת לאוכלוסיית הלקוחות הפרטיים הזכאים, מעברי משכורת חדשה באינטגרציה בסכום החל מ-5,000 ₪, בכפוף לשימוש חודשי מינימלי של 2,000 ₪ בכרטיס אשראי. הסכומים והמדרגים מפורטים באתר לאומי. "ההלוואה ללא ריבית" הינה הלוואה נושאת ריבית שנתית קבועה של 5%. הלקוח יזוכה בסכום הריבית מידי חודש אם יעמוד בתנאים הנ"ל ובתנאים שיפורטו בהסכם ההלוואה שיחתם על ידו באותו חודש. המבצע בתוקף עד 30.4.2019. פרסום זה אינו מהווה הצעה ו/או התחייבות למתן הלוואה. אישור ההלוואה וסכום הזכאות בכפוף לקריטריונים הנהוגים בבנק. לאומי רשאי לשנות או לבטל את תנאי ההלוואה בכל עת וללא הודעה מוקדמת. אי עמידה בפירעון ההלוואה עלול לגרום חיוב בריבית פיגורים והליכי הוצאה לפועל.

באגף המבודד

הרב אורי גמסון

בכל שנה, לקראת שבת הגדול, אני נזכר בשבת הגדול תשנ"ח.

היינו קבוצה של בחורים בישיבה שנסעו מדי כמה שבתות לסייע בכל ענייני הדת באחד מבתי הכלא בצפון.

באותו בית כלא היה אסיר שבלט בעזרה ובסיוע שהוא נתן לנו, הוא ממש היה שם בשבילנו לכל דבר.

זה היה רק טבעי ששמחנו יחד איתו כשסיפר לנו באחת השבתות, כי בעוד זמן לא ארוך הוא עתיד לעמוד בפני ועדת השחרורים וכולם אומרים שהסיכויים שלו להשתחרר הם די טובים.

שבועיים לפני חג הפסח של אותה שנה, אותו אסיר כנראה חש בטוח בעצמו מדי ועשה מעשה שלא ייעשה בכלא.

התוצאות לא איחרו לבוא, ועדת השחרורים פסלה את השחרור שלו והנהלת הכלא העבירה אותו לאגף מבודד.

שבוע אחר כך, בשבת הגדול, היה התור של חברי ושלי להיות שם בבית הכלא.

הסתובבנו בין האגפים השונים, מחזקים את האסירים, אומרים דברי תורה וקוראים בתורה.

כשהגענו לאגף המבודד, מצאנו את אותו אסיר יושב שם לבד.

התיישבתי לידו, לא יודע מה לומר במצב כזה לאדם כזה.

הוא הרים אלי זוג עיניים כבדות ובקול מתחנן הוא פנה ואמר לי: "תגיד משהו".

קשה לתאר במילים את התחושה שהייתה לי באותם רגעים. מה אני אמור לומר לאדם ששוב חווה אכזבה מעצמו ומהסביבה?

התחלתי לספר לו על הציווי האלוקי שקדם ליציאת מצרים - לקחת איש שיהיה לבית אבות, לקשור אותו למיטה במשך שלושה ימים, לשחוט אותו, לאכול אותו ולשים את דמו על המשקוף של הדלת.

בציווי הזה טמון עומק בלתי רגיל, כך אומר הרבי, מכיוון שהשהה האליל של המצרים, ומה הסיכוי שעבד ימרוד באדונו בצורה כל כך קיצונית עד כדי שייקח את האליל שלו ויעשה בו את כל הפעולות הללו?

לכן דווקא את זה רצה הקדוש ברוך הוא שבני ישראל יעשו לפני שהוא יוציא אותם ממצרים, כדי שלפני היציאה הפיזית ממצרים הם כבר יצאו ממנה נפשית.

הסתכלתי עליו ואמרתי לו "יש לאנשים כוח לכלוא את הגוף שלך בין חומות, אבל לאף אחד אין כוח לכלוא את הרוח שלך. על הרוח אתה בעל הבית".

אינני יודע מה עלה בגורלו של אותו אסיר, הנסיבות הובילו לכך שלא אוכל לדעת.

אבל בכל שנה אני נזכר באותה "דרשת שבת הגדול" ושואל את עצמי האם אני מוכן לוועדת השחרורים הפרטית שלי?

האם אני מחכה רק לשינוי קוסמטי, ממתין שמישהו יגיע מלמעלה לגאול אותי, או שעשיתי משהו השנה בכדי לייצר שינוי אמתית בכדי לקרב את הגאולה הזו?

ואז ידעתי

אורה רבקה ויינגורט

אתה שומע אותי?

איזו שאלה מגוחכת. ברור שאתה שומע אותי. תמיד היית כאן, זו אני שלא הצלחתי להגיע למפגש.

שנים חוויתי את החסימה. מרוב ייאוש, מרוב קושי, פשוט נאטם הלב, נסתם.

אבל מה אפשר היה לצפות ממני? הרי למציאות הזו נולדתי, ונולדו גם הוריי, וסבי וסבתי.

מציאות חיים של צרות וצער, עבודה פרך ושעבוד. נחסמו כל ערוצי ליבי ופי. נכנסתי למצב 'שינה', של עבודה מכנית. רק לשרוד. ימיי לא היו ימים וליילותיי לא לילות.

אבל אני זוכרת את הפעם הראשונה הזו. כשהייתי בשדה, בעיצומה של עבודה בלתי נתפסת, כשפתאום נפלטה מפי אנחה.

זו היתה אנחה קטנה, דיקקה. כמעט בלתי נשמעת.

אבל היא הפתיעה אותי, וסדקה בי סדק. פתאום קלטתי שאולי לא רק מאבן עשוי ליבי. וזה הרגיש אתחלתא דגאולה.

וההכרה הזו זעזעה אותי, טלטלה אותי, והביאה אותי לזעזוק זעקה גדולה ומרה.

ללא מילים. קול בכי פילח את אוויר העולם. אבל כמו בכי של תינוק בלידתו, הוא בישר חיים.

ואז ידעתי. פשוט ידעתי. בידעה פנימית ובלתי ניתנת לערעור. שאתה שומע אותי. את צעקתי. את נאקתי. שאתה יודע...

ומאז, התחלתי לנצל את השעות הקשות והבלתי נסבלות בשדה, גם לפתח שיח אתך.

זה לא היה קל ללמוד להגיד כך בפשטות 'אבא', כמו תינוק. ולאט לאט לפתוח את סגור ליבי, ופי, וללמוד לדבר אתך.

אבל הנה ה' יתברך. הנני עומדת לפניך בשיחה קולחת. פי שח את אשר עם ליבי, וליבי ער אליך. אני עוד לא יודעת לשרי, אבל מאמינה שגם זה יבוא. מרים הנביאה אמרה שנכין גם תופים, כי עוד נכוננו לנו הפתעות.

ריבונו של עולם, אני כל כך נרגשת בימים האחרונים האלו, כאן, על האדמה הארוורה הזו העקובה מדם. כבר התחלנו לארוז את התיקים. יודעת שעברתי ועברנו מסע כאן במצרים, ועם מטען אדיר אנו עומדים לצאת ביד רמה.

רציתי להגיד לך תודה. שהיית איתי גם בתוך המצר, ושעזרת לי לגלות אותך. ובעיקר, שאתה עומד להוציא אותי ואתנו ממצרים. ואני רק מבקשת אבא, שכל אחיי ואחיותיי יסכימו להצטרף למסע הזה. שאף יהודי יהודיה לא יישארו מאחור...

על משכבי בלילות ביקשתי

אבי טאוב

הגב התחתון כואב. אני לא מרגיש את הגוף עד השכיבה בשדה על ערימת חציר. כוכבים בשמי מצרים, אינסוף עיניים מביטות בסובלים ושוקות.

אני מתהפך בשכיבתי. בצד צורבת הצלפת השוט מהבוקר. אני נזכר: שריקה חדה חתכה באוויר, כאב התפרץ. ופניו של בצלאל, נוגש היהודים, אחרי ההצלפה. איך בן ישראל מצליף ככה וכואב לי יותר. הוא נחוש שנעמוד במכסות ואומר "אתם יכולים ולא רוצים". ועוד אומר: "אני לא צריך להוכיח לאף אחד שאני רוצה בטובת העם, בגלל זה התמנית".

על משכבנו בשדה אנחות וקלות. מרגנים אחריו בגלל שבא ממשפחה מיוחסת זכה בכבוד המפוקפק. אני מאמין לו אבל חושב שבטובת העם הוא מדמה איזה מין כבוד והדר בעיני המצרים הממונים עליו, שאפילו לא מביטים בנו ככוכבים האלה.

הרעו לנו המצרים במה שהרעו אותנו. בצלאל חושב על עמידה במכסות התבן והלבנים אבל לא על אחיו המוכים, שאינם יודעים להיכן הולכות נשמות התינוקות היורדים ביאור, שאינם יודעים נשותיהם הנזנחות בבתיים, שאינם יודעים מניין יקחו לחם לילדים. איך שבועת פקוד יפקוד ואמונת האבות הגדולים תפרנס את העם הרעב.

אחסימך ישן לידי בפה פעור. הוא עובד לאט ומוצלף יותר אבל חושב ללא הרף. אומרים שיודע הוא את סוד מבוכי הפירמידות. פעם בא אחסימך בצלאל עם תוכנית ייעול רווחית. בצלאל אמר "אל תראה לי שום תכנית שלך. אני אחשוף את הכשלים של כל התכניות וההסכמים. עדיף לך, לי, לעם וגם למצרים שתתרכז במה שמוטל עליך".

אחסימך מתעורר, כמעט בלע צרצר, ומיד שואל - "על מה אתה חושב?" "על בצלאל" אני עונה ומיד מתחרט ואומר שהוא מסור לעבודה. אחסימך מגחך: "גם אם משה באמת ישחרר אותנו באישון ליל לעבוד בהר האלוקים הזה במדבר, בצלאל ישאר כאן, להגיע בזמן לעבודה מחר. וגם אני לא רוצה לאחר". אחסימך מתהפך ומנסה להירדם. אני אומר - "אחסימך בוא נתפלל עליו, על כולנו, שנצא מכל הטירוף הזה". אחסימך שותק ואין לדעת אם הוא מתפלל או ישן. אני צולל לתוך לחישות תפילה. כשאני פותח עיניים רטובות עמוד השחר מאיר. אני יודע שהזמן הזה עומד להיגמר.

לשנה הבאה בני חזרתי!

עושים חג פסח שמח לחברים, שכנים ומכרים
הסובלים מקושי כלכלי ונאבקים יום יום לצאת מעבודת לחרות

תורמים קמחא דפסחא לפעמונים!
ומסייעים להם לצאת לחרות כלכלית

לתרומות חייגו עכשיו: 1800-35-10-12
www.paamonim.org | פעמונים

פעמונים
מגלים אחריות

פרשת מצורע | כוחו של דיבור

הרב יונתן זקס

הצרת זוהתה בידי חכמינו לא כמחלה אלא כעונש, ולא על כל חטא אלא על חטא אחד מסוים: לשון הרע. מדוע דווקא חטא זה? ובכל זאת, חז"ל הגדילו עשות בהדגשת חומרתו של לשון הרע. הם אמרו שהיא שקולה כנגד שלוש העברות הגדולות גם יחד - עבודה זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים. המספר לשון הרע, אמרו, כאילו כפר בעיקר, כלומר במציאות הא-ל. מדוע מתייחסת היהדות למילים גרידא בחומרה כזו?

היהדות היא דת של מילים קדושות. במילים ברא אלוקים את העולם: "ויאמר אלוקים יהי... ויהי". מילים הן גם האמצעי שה' מתקשר בו עם בני האדם. ביהדות, הלשון עצמה קדושה. זאת הסיבה לכך שלשון הרע, השימוש בלשון להזיק, איננו עבירה שולית. המספר לשון הרע נוטל דבר קדוש ומשתמש בו לתכלית שהיא היפוך הקודש. זהו סוג של חילול.

אחרי שברא את העולם, מתנתה הראשונה של אלוקים לאדם הראשון הייתה הכוח להשתמש במילים ולקרוא שמות לחיות. בפסוק "וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה", את המילים "לנפש חיה" מתרגם אונקלוס "לרוח ממללא": רוח מדברת.

כאשר ביקש אלוקים לסכל את תוכניתם של תושבי בבל לבנות מגדל וראשו בשמיים, הוא פשוט בלל את שפתם ומנע מהם לתקשר במילים. השפה הייתה ועודנה הבסיס לקיומן של קבוצות אנושיות. אלוקים ברא את עולם הטבע במילים. אנחנו בוראים (ולפעמים הורסים) את העולם החברתי במילים.

העיקרון הלשוני הראשון ביהדות הוא, אם כן, שהשפה בוראת. עולמות נבראים במילים. העיקרון השני יסודי לא פחות. אמונת הייחוד של אברהם הביאה לעולם את רעיון הא-ל הטרנסצנדנטי, הרעיון שהא-ל נשגב מן היקום וחיצוני לו, ועל כן אי אפשר לזהותו עם שום תופעה בתוך היקום.

איך יתגלה א-ל בלתי נראה?

התשובה היא, שוב: במילים. אלוקים דיבר. הוא דיבר אל אדם, אל נוח, אל אברהם, אל משה. במעמד הר סיני, אומר משה בספר דברים, ה' דיבר אל בני ישראל "מתוך הָאֵשׁ. קול דְּבָרִים אֲתֶם שֹׁמְעִים וְתִמְנֶנָּה אֵינְכֶם רְאִים וְזִלְתִּי קוֹל". המילים הן כלי ההתגלות. הנביא הוא האיש או האישה השומע את מילות ה' ומשמיען. את התופעה הזאת לא הצליחו שפינוזה ואיינשטיין להבין. הם יכלו להשלים עם רעיון הא-ל שברא את השמיים ואת הארץ, הא-ל שהוא עילת העולמות וסיבת הסיבות והכוח המפעיל את הכוחות.

היבט זה של האלוקות הוא הקרוי ביהדות "אלוקים". אך אנו מאמינים שיש היבט נוסף, זה שאנו מציינים בשם ה'. פן זה של הקב"ה הוא המקיים מערכות יחסים ספציפיות; ומערכות יחסים קיימות בזכות הדיבור. שהרי הדיבור הוא המאפשר לנו לתקשר עם הזולת ולחלוק עמו פחדים ותקוות ואהבות, תוכניות ורגשות וכוונות. א-ל הוא היכול לברוא עולם אך לא להקשיב ולדבר הוא א-ל אימפרסונלי, א-ל אישי - א-ל שאינו מסוגל להבין את האנושי שבנו. עבודת א-ל כזה תדמה להשתחוויה לשמש או למחשב ענק: לנו אולי אכפת מהם, אך להם לא אכפת מאתנו כלל. א-ל כזה איננו אלוקי אברהם.

המילים הן עניין ראוי-לציון גם מבחינה נוספת. השפה יכולה לשמש אותנו לא רק לתיאור או לטיעון. אפשר להשתמש בה גם ליצירת עובדות מוסריות חדשות. כשאני מבטיח, אני יוצר מחויבות שלא התקיימה קודם לכן.

זו התשתית לרעיון שבגלעין היהדות: הברית. הברית אינה אלא הבטחה למחויבות הדדית בין אלוקים לבין בני אדם. האירוע המכונן של היחסים המיוחדים בין עם ישראל לאלוקים איננו הוצאתם מעבדות לחירות. אלוקים הוציא מעבדות לחירות גם עמים אחרים, כדברי הנביא עמוס: "הֲלוֹא אֶת יִשְׂרָאֵל הֶעֱלִיתִי מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם, וּפְלִשְׁתִּים מִכַּפְתּוֹר, וְאֶרֶם מִקִּיר" (עמוס ט, ז). האירוע המכונן הוא אירוע אחר, שהתחולל מעט אחר כך, בהר סיני: כניסתם של אלוקים וישראל בברית של מחויבות הדדית שליכדה אותם בקשר נצחי. הברית היא המילים המחברות שמיים וארץ.

מכאן נובע ששימוש לא-ראוי בשפה הוא מחלל את הקודש.

משום כך הגדילו חכמינו כל כך בכובד משקלו של לשון הרע, בלשון ברא אלוקים את עולם הטבע, ובלשון אנו בוראים את עולמנו החברתי ומקיימים אותו. היא חיונית לקיומנו כמו האוויר שאנו נושמים.

אהרן רזאן

לזכור את הפשטות

איך הכל התחיל? יוסף חולם על אלומות של חיטה שמשתחוות לו. פוטיפר מפקיד הכל ביד יוסף חוץ מ... הלחם שהוא אוכל. יוסף יוצא מהבור בזכות חלומות הקשורים ב... לחם - חלום שר האופים, ופרעה חולם על שיבולים. אחר כך בזכות העצה של יוסף לצבור תבואה מבסס פרעה את ממלכתו. משם והלאה כל מצרים עבדים שלו בזכות החיטה.

כשבאו אחי יוסף למצרים הם אכלו בחדר נפרד. התורה כותבת "כי לא יוכלון המצרים לאכול את העברים לחם, כי תועבה היא למצרים". פעם חשבתי, אולי אכילת לחם במצרים הייתה איזה טקס רשמי של האימפריה. וכי למה אכלו לחם באולם נפרד?

יש כאן כמעט אירוניה. ממלכה רודנית, מושחתת, מלך רשע, אכזרי ואלים. אבל הם אניני טעם. סכיני ומזלג. זו ממש תועבה עבורם לאכול לחם עם עבריים פרימיטיביים, אבוי.

אחר כך שמתי לב: לָחֵם, חיטה, תבואה. הם בעצם מוטיבים שמובילים את כל גלות מצרים. איך הכל התחיל? יוסף חולם על אלומות של חיטה שמשתחוות לו. פוטיפר מפקיד הכל ביד יוסף חוץ מ... הלחם שהוא אוכל. יוסף יוצא מהבור בזכות חלומות הקשורים ב... לחם - חלום שר האופים, ופרעה חולם על שיבולים. אחר כך בזכות העצה של יוסף לצבור תבואה מבסס פרעה את ממלכתו. משם והלאה כל מצרים עבדים שלו בזכות החיטה.

ראיתם פעם צרפתי בלי באגט? זה כלום לעומת מצרי בלי הלחם שלו... החמץ, הגאווה.

שאלה ידועה: אם הלחם מסמל את הרע, למה כל השנה הוא כל כך חשוב? חלות שבת, הפרשת חלה, ברכת המוציא.

ההסבר המפורסם הוא שהלחם אכן מסמל את היצריות או את הישות, אולי גם את היכולת של האדם לשעבד את הטבע ולשלוט בו, אלא שיהודי לומד לכבוש את הדחף הזה. יהודי לא צריך לשבור אותו לגמרי. "אם תשבור את היצר שלך, יהיו לך שניים" היה אומר הרבי מקוצק. המטרה: להכניע את הנטייה הזאת באדם תחת האמונה.

איך עושים זאת? שבוע שלם בלי פירור אחד. אפילו לא מה שבלוע בכלים. מכבסים את הלְגו, את השטריימל. אולי מישהו שכח לחמניה על חוף הכינרת מזמן ואולי משהו-שואף-לאפס ממנה עושה דרכו למגדל המים בבני ברק, ויש המחמירים לקשור בד לבן על הברז.

שבוע של לחם אמונה ואהבת ה'. יצאנו ממצרים ואנחנו מתנקים מהנטייה הזאת להתנפח. מהישות שרואה בעצמה את הכל.

אחרי כן חוזרים אל הלחם, ניגשים אליו אחרת.

ומי מכס שהולך לשאוב מים מהבארות בשביל ללוש את הקמח למצות, הביטו במים וזכרו איך עמדנו כאן בתשרי, משליכים את החטאים למים. עכשיו אנו שואבים אותם חזרה עם המים לתוך המצות.

האמונה הפשוטה מביאה אותנו לתשובה מאהבה. גם את השיגאות, גם את הטעויות. אנו פוגשים אותן מחדש ומכניסים אותן לתוך לחם האמונה, לתוך המצה הפשוטה.

שלא כמו אותם מצרים שאוכלים בנפרד, אנו מזמינים את כולם - כל רעב יבוא ויאכל.

קאן אפמאך אן אפאקיס האוויקאן אפא!

ליווי
תיאוריה
גיטרה
כתיבה
והלחנת
ליווי שירים
פסנתר

תוכנית לימודי חוץ

מסמ"כ

ה'תשע"ט

קאנסי פאזשנר באגאן אפאקיס אפאקאן אפאקאן

הלימודים יתקיימו בקבוצות נפרדות
נשים: ימי רביעי בבוקר | גברים: ימי רביעי בערב

קבוצות קטנות
מחירים נוחים
מורים מקצועיים

לפרטים נוספים: מזמור - בית הספר הגבוה למוזיקה 08-8511819 mizmorschool@gmail.com

סוד וסדר

שיחה כנה עם דת"שים זעזעה את הרב דודי פוטש וגרמה לו להתמסר ללימוד קבלה בשאיפה לתרגם אותה לשפה של עבודה אישית < בכנס לקראת פסח הוא נותן מענה לחיפוש ולכמיהה אל החיבור החי אל המצוות > פחות ללמוד ויותר לספר, פחות להסביר ויותר לשאול שאלות > עושים סדר לפני הסדר

חסיה בן זכאי

למבוגרים אין חשק לעשות את המצוות. אחד סיפר 'ראיתי את אבא שלי עושה תחרות עם חברים מי יסיים שמונה-עשרה הכי מהר ועדיין יאמר את כל המילים'; שני שיתף 'ראיתי את הרבנים שלי קוראים דפי פרשת שבוע או לומדים בזמן חזרת הש"ץ'; ושלישי אמר 'רוב האנשים שאני מכיר אולי מתביישים להגיד שלא מתאים להם, אבל אני לא מתבייש אז עובתי, אם לא מתאים אני קם והולך'.

"זה היה סיפור שחזר על עצמו. ואני הרגשתי את הדברים באופן אישי על עצמי, שמשוהו בעשייה הדתית שלי לא מספיק חי ומחובר".

בתורת הסוד רואה הרב פוטש מענה לאותו חסר. דרך לימוד הפנימיות, בתרגום אל תוך חיינו, ניתן לחיות את קיום המצוות מתוך תשוקה והזדהות. 'ה' הפגיש אותי עם יהודי מיוחד בשם הרב לוריא, מחבר סדרת הספרים 'בית גנוז'. היינו מדברים שעות, הוא יושב בגאולה בבית עמוס ספרים וכותב, לוקח את עולם הסוד ועוסק בשאלה איך להמשיך אותו לתוך החיים. הוא לימד אותי לעשות את ההדמיות מעולם הסוד אל תוך החיים שלנו. דיברתי עם הרב

הרב דודי פוטש גדל בישיבת מרכז הרב ולמד מפי הרב צבי יהודה קוק זצ"ל ובקרית ארבע. בעקבות מלחמת לבנון הראשונה הוא עבר לגוש קטיף, ובהוראת הרב אליהו זצ"ל החל ללמוד קבלה, עד שנקרא להשתתף בהקמת הישיבה התיכונית במצפה יריחו ושימש כסגנו של הרב סבתו. לאחר שנים ארוכות בהן העבודה החינוכית עם בני נוער מילאה את כל זמנו, הוא חזר לישיבת ניר בקרית ארבע "להקים אותה מחדש" ואז חזר ללימוד תורת הסוד.

"העבודה עם הנוער בתוך עולם הישיבות והגיסיון לחבר אותם לערכים, העצימה אצלי את התחושה שרבים מאתנו מקיימים מצוות ברוטינה וזה לא עובד, לא מחזיק. אמנם יש כאלה שנשארים במסגרת אבל בלי לב, והרבה מדי עוזבים. הרגשתי שצריך לחפש את המענה.

"אחת מנקודות הציון הייתה שבת שבה אירחנו בישיבת ניר בקרית ארבע חבורה של דת"שים בוגרי יחידות נבחרות שחזרו בשאלה. ביקשתי מהם לספר בכנות מה גרם להם לעזוב, זה היה מדהים. כמעט כולם אמרו שכשהם מסתכלים על הקהילה שלהם, התחושה שלהם היא שבאמת

"הישיבה סביב השולחן מסיטה אותנו לשים לב ליינ שנשפך, למפה המתלכלכת, לילדים שלא מסוגלים לשבת. אם ננסה לרדת לרצפה, נראה איך החוקים משתנים"

החלקים הנמוכים מסכימים.

"בנינו תהליך שלם של ליל הסדר שלקוח מתורת הסוד" משתף הרב פוטש, "כאשר ברור שהמגיד, עם התובנות שיינטעו בו, הוא הלב של ליל הסדר. צריך ללמוד איך חכמינו עשו ליל סדר, יושבים כולם יחד על כרים וכסתות עם כוס יין ומספרים".

כך היה מקובל אז. אבל אנחנו טורחים רבות בעריכת שולחן הסדר החגיגי.

"אנחנו, לפחות רובנו, יושבים בפוזה אחרת סביב השולחן. אבל באמת הישיבה סביב השולחן מסיטה אותנו לשים לב ליינ שנשפך, למפה המתלכלכת, לילדים שלא מסוגלים לשבת. יש הרבה כללים ופחות נינוחות. אם ננסה לרדת לרצפה, נראה איך החוקים משתנים. יש יותר רוגע ואווירה אחרת. תנסו".

ממש התחנתי

"עוד נקודה מרכזית בסדר היא לשאול שאלות, להתעניין ולקבל תשובה. להביא את הסיפור של יציאת מצרים לכולם, שכל אחד ישאל שאלות וייקח מהן תובנות. גם אם אתם אורחים וגם אם אתם אצל אבא ואמא - שיהיה מעניין, שיהיה חיים".

קיבלתם פידבק מאנשים שניסו את השדרוגים הללו בליל הסדר?

"אנשים מחזירים הרבה הדים לעבודה הזו. אישה אחת אמרה לי לפני פסח שהיא ממש חוששת מליל הסדר. למה? כל ליל סדר אנחנו, אני והילדים, בעימות עם אבא. הוא לומד כל מיני דברים עמוקים ואז הוא מגיע לסדר עם הספרים ופשוט חייב להקריא פירושים.

"דיברתי עם האבא, אמרתי לו: 'שמע, בליל הסדר צריך להיות בשיח עם האישה עם הילדים'. היה לו קשה להבין, ממש התחנתי לפניו שלפחות ינסה, ואם הוא באמת רוצה ללמוד - שיזמין כמה חברים שיבואו אחרי הסדר ואז הם ישבו יחד, יפתחו ספרים וילבנו עניינים.

"אחרי החג האבא סיפר לי: 'זו הפעם הראשונה שהקשבתי לילדים שלי, הבנתי שגם להם יש מה לומר לי ולא רק אני צריך לחדש להם. הסוד היה שאני שחררתי וזה גיבש את המשפחה. מאז אני מתייחס אליהם אחרת. הילדים בעצמם אמרו לי שהחג הזה היה הכי טוב בחיים שלהם".

תעזו לשבור

ישראל אביחי, ראש ישיבת המקובלים 'בית אל', הרב סבתו והרב רכל והם דחפו אותי לצאת עם המסרים האלה החוצה. כשהם אמרו לי את זה, נזכרתי שהרב גין כל הזמן היה אומר לי 'אתה צריך להמשיך את תורת הסוד לאנשים'. שכחתי מזה, ועכשיו המילים שלו חזרו אלי".

תשובת המשקל

"התחלנו מסע. לקחתי קבוצה של תלמידים, 'בעלי בתים' מקרית ארבע, לימדתי אותם יסודות מתורת הסוד והתחלנו ללמוד על החגים, מה האר"י כותב על החג, איזה אור יורד בתג והתחלנו לחשוב ביחד איך אנחנו מעבדים את זה לחיים שלנו היום. יש עוד משהו שעוזר לי להביע את התכנים, אריה שריקי - שחקן במקצועו, מסוגל לקחת את התכנים הקדושים ולהעביר אותם לפן של עבודה מעשית. איך לעבור תהליכים.

את החזון של הרב פוטש, הוא קושר דווקא בתופעות שליליות שהתרחבו בשנים האחרונות. "יש היום פיתויים אדירים. תורת סוד עמוקה היא תשובת המשקל האמיתית למה שהנשמה שלנו מחפשת. יש צימאון, וצריך לתת מים חיים לצמאים".

עוד שבוע זה קורה

"אני זוכר את הסדר בבית הוריי. אני חוזר מהישיבה, מכין הרבה רעיונות ומביא ערימה של ספרים לשולחן הסדר, ואבא שלי מדושן עונג מהבן יקיר שלו... ואז מגיע איזה דוד או אורח שמסתכל מהצד ואומר: 'מה, את כל ערימת הספרים הזו הוא רוצה להפיל עלינו הלילה? לא יקום ולא יהיה!' הוא מזדרז לומר שצריך לסיים עד חצות. נו טוב, אז מזדרזים.

"אז חיכיתי לליל הסדר אצלי בבית, ציפיתי שהכל יהיה אחרת ובסופו של דבר גיליתי ששום דבר לא השתנה. כשנכנסתי לעולם הפנימי של תורת הסוד הבנתי שהתפיסה שלי את הדברים לא הייתה נכונה. בפסח עוברים תהליך רוחני שהמשפחה כולה משתתפת בו, זה לא שיעור. יש חמש עשרה צעדים, 'קדש ורחץ' הם תהליכים רוחניים. בפסח יש תהליך רוחני שעם ישראל כולו עובר ותהליך רוחני שכל משפחה עוברת בצורה פרטית, ומתוך זה היא דוחפת ומקדמת את כל עם ישראל. יוצאים לקומה חדשה.

"קדש. במשמעות הפשוטה זה קידוש אבל נאמר לשון ציווי - קדש! ה' מרים אותך, מקדש את התודעה שלך, מתגלה אור לכולם, אור של קדושה! כל מי שמדבר בליל הסדר מדבר מהנשמה שלו, יש לו זהות חדשה וזה קורה לכולנו.

"אני נותן אמון בכל מי שיושב איתנו בליל הסדר, אפילו בילדים הקטנים, כל מי שרצה לבוא לכאן הלילה הוא מואר, הנשמה שלו מאירה. הוא יכול להגיד דברים שכל השנה הוא לא יכול להגיד, וזה יהיה משמעותי עבורו כולנו. ה' מאיר אצלי הלילה, מאיר בבתים שלנו. מה שקרה בליל הפסח הראשון במצרים, הוא שקורה בליל הסדר אצלי בבית. אור של פעם בשנה. אני חי עם האור הזה ועולה קומה.

"ורחץ. בקצוות של הגוף משתקף הגוף כולו. כשאני נוטל את כפות הידיים אני מנקה את האישיות שלי מלמעלה עד למטה, הכל שלך ה'. ה' רוחץ אותנו וכל הרגשות והיצרים שלנו מתקדשים.

"כרפס. בדרך כלל אכילת ירק פותחת את התיאבון. כל השנה מיד אחרי קידוש צריך לאכול. אי אפשר לעצור את האדם, הקיבה דורשת את שלה. אבל כאן אומרים לקיבה - רגע, עוד לא. והקיבה מסכימה.

שמיניסטים לקברות הצדיקים

בעז"ה מתארגנת נסיעה עם הישיבה הגבוהה 'ערשנו רעננה' לקברי הצדיקים בפולין ובאוקראינה

מחיר מסובסד

כ"ד - כ"ט באייר | **29.5 - 3.6**

(ליז'ענסק, ברדיטשוב, אומן, שבת אצל הבעש"ט...)

בהשתתפות רה"י הרב יובל רגב שליט"א

שמיניסטים המעוניינים להצטרף יפנו לטל' 052-4600874

”אני נותן אמון בכל מי שיושב איתנו בליל הסדר, אפילו בילדים הקטנים, כל מי שרצה לבוא לכאן הלילה הוא מואר, הנשמה שלו מאירה. הוא יכול להגיד דברים שכל השנה הוא לא יכול להגיד”

איך מתכוננים שבוע לפני?

”אני משתדל לבא לחג אחרי שיחה שעשיתי עם אשתי. אנחנו רוצים לצאת לחירות, לעבור יחד תהליך ולברר איך אנחנו כחלק מהאומה הישראלית יוצאים ממצרים, איזו קומה אנחנו רוצים לעלות השנה, אילו קשיים עומדים בפנינו? כשאני בא ממקום שאני חי אותו, אני אעביר את זה אחרת.

הטקסט של ההגדה הוא טקסט קדוש שהולך עם עם ישראל כבר אלפי שנים בתוך כל המשברים, זה טקסט מדבר ומניע. מצד שני הטקסט הזה מלא קודים, כמו קופסה שיש בה יהלום ואם לא נלטש אותו הוא יישאר גולמי. ההמלצה שלי היא לשבור את המסגרת של השולחן בשלב המגיד. לעבור למקום אחר, לשבת על הרצפה עם שולחנות נמוכים או על הספות. בשנה שעברה חילקנו את הילדים לקבוצות ויצאנו מחוץ לבית. כולם שאלו 'סבא, מה הולך כאן? אין ליל סדר?' יש ליל סדר. כל קבוצה קיבלה מכתב של ילד ממצרים שמתאר את מה שהיה שם. נתנו לילדים לדבר וזה היה מדהים.

”כשהתיאור הוא חי, יש לילדים מה להגיד. כדאי לתת כותרות מתאימות שמגרות תגובה, כמו: מצרים הייתה אימפריית השפע החומרי והחומריות, גם אנחנו חיים בתקופה של שפע חומרי וחומריות. או: איך מתחילה ההיטמאות במצרים, מה הם כן שמרו ומה לא? איך אנחנו מתמודדים עם פיתויים? מה אנחנו לוקחים מהשעבוד, מה אנחנו לוקחים מהגאולה? יש משהו היום שאנחנו וגם הילדים רוצים להיגאל ממנו? עלינו להתכתב עם מה שהיה שם, כי סתם לקרוא את ההגדה נטו לוקח משהו כמו עשר דקות. כך שיש לנו זמן לספר, שלא נישאר רק עם זיכרון של עינוי מהקריאה.

אבל איכשהו מגיע פתאום המירוץ להספיק לפני חצות...

”צריך לתת לאנשים להיות נוכחים, בנחת, לא צריך רק 'להספיק'. להניח את המתח הזה בצד. מה שאנשים יגידו זה נפלא, נשפך קצת יין? גם טוב, יש פה אור. צריך להקשיב לאנשים. כשאנחנו אומרים 'לשנה הבאה בארעא ישראל' כל אחד מגיב. הבחור הארצישראלי אומר: מה זאת אומרת? אנחנו השנה בארץ ישראל. למה כתוב לשנה הבאה? חובב השפה העברית שואל: מה זו הארמית הזו? ואלו שאלות שכתובות בהגדות, אבל יש שתי שאלות שלא ראיתי בשום מקום. כשישבנו שנה אחת בסדר ואמרתי 'כל דכפין ייתי וייכול', שאל אותי החייל האורח: 'זו לא חכמה להזמין כשאתה כבר בבית ואף אחד לא יבוא'. ואישה חילונית שהתארח אצלנו, שאלה אותי אחרי הא לחמא עניא: 'ככה? אתה מזמין אותי לאכול לחם עוני מעופש? זה מה שאתה מציץ לי?'

תואר בחמשוש

תואר ראשון בחינוך בלימודי ארץ ישראל ותושב"ע

אנחנו בהרצוג יודעים כמה קשה לשלב את הלימודים בקצב החיים אבל, אם רוצים מורים טובים, אי אפשר להתפשר על איכות ההכשרה. בהרצוג תוכלו לשלב השקעה רצינית בלימודים עם העיסוקים האחרים החשובים לכם

הלימודים מתקיימים בימי חמישי אחה"צ ושישי, בירושלים

- התוכנית מיועדת לגברים
- אפשרות לסיום התואר בשלוש שנים
- תעודת מדרוך טיולים משולבת בתואר
- הכרה בלימודי ישיבה
- לימודים חיים למצטיינים*

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 02-9937337 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

* בהתאם לתנאי הזכאות

כולו מרור?

יש משפחות שכל מה שיש להן, זה מרור.
**תורמים עכשיו לבית התבשיל ודואגים עבורן
 לסעודות חג מוכנות עד פתח הבית**

מחירון ארוחות חג הפסח

בחדר האוכל המרכזי		במשלוח לבית	בחדר האוכל המרכזי		במשלוח לבית
סעודות ליל הסדר	₪ 90	₪ 110	סעודות לכל ימי החג	₪ 640	₪ 720
סעודות חג ראשון	₪ 140	₪ 170	שולחן ליל הסדר בחדר האוכל	₪ 900	—
סעודת חוה"מ	₪ 48	₪ 58	שולחן לחג הראשון בחדר האוכל	₪ 1,400	—

בית התבשיל
מאז תשמ"ה

רעבים לנתינה שלך:

1-800-350-535

www.bhi.org.il

רח' אחוזה 186, רעננה, ת.ד. 957 רעננה. התרומות מוכרות לאורכי מס (סעיף 46)

אחד מהמשתתפים אור אמיתי להביא לתוך המציאות המשותפת".
מה לגבי המקום של הנשים והבנות בסדר?

"יש לי סטארט-אפ שאני מנסה לשווק. שבוע ימים לפני פסח אני שולח את אשתי והבנות למלון לשלושה ימים לנוח! אני נשאר בבית ו... גומר את המטבח. זו עבודה נפשית להגיע לפסח מתוך המנוחה.
"ובליל הסדר עצמו? אשתי יושבת לידי, ואני מאמין שלכל אישה יש מה להגיד בליל הסדר".

שנוכה לגלות את הסוד בליל הסדר וליצור לעצמנו בתוך אי-הסדר איים חדשים של סדר! שנוכה לצאת לחירות אמיתית וגאולה שלמה לכל עם ישראל! הכנות טובות לכולנו! ■

"לא באמת ידעתי מה לענות. לפעמים באמת קשה לנו לתת לאחרים לשאול כי אנחנו מופחדים שלא נדע מה לענות, אבל הלילה אין מה לדאוג. יש פה אור, יהיה לך או למשתתפים האחרים מה לענות. ומישהו באמת ענה?"

"עוד לפני שהספקתי לענות לחייל, קם הנכד שלי ואמר: 'סבא, אני רוצה לענות!' הוא פנה לחייל ואמר: 'תדע לך שבאמת אנחנו מזמינים את כולם, כל מי שיבוא ואפילו את כל הפלוגה שלך! נכון?' הוא שאל את כולנו, וכמוכן שכולנו הנהנו, ואני אמרתי לו: 'אבל אין לנו מספיק אוכל'. 'יש לנו' הוא התעקש. ואז הוא עבר אחד אחד, ושאל כל אחד על מה הוא מוכן לוותר כדי לתת אוכל לפלוגה. אחד ויתר על העוף, השני על תפוחי האדמה. הוא חזר אלי ואמר: 'סבא יש אוכל לפלוגה'. ילד בן שש לימד אותי משהו חשוב: אם אתה רוצה להיות בן חורין, אתה צריך להעניק ולוותר ואז אתה משוחרר!"

"ואותה אישה הצביעה וענתה בעצמה על השאלה שלה: 'כשאתה מזמין אותי, אני מתחתיך. אמנם יש לי כסף משלי, אבל פה בבית שלכם הכל שלכם. כשאתה אומר: יש לי לחם עוני - אתה נותן לי תחושה של שווים'. התשובה הזו ריגשה אותי. לתת למישהו אחר מתוך תחושה שאני שווה לו ולא מעליו, זו עוד תובנה מליל הסדר."

משפחה שכזאת

"מוציא מצה. איך יהודי מכניס תובנות? על ידי אוכל. המצה שמעה את כל מה שדיברנו, ואנחנו כמו אדם שקיבל רצפט מהרופא ולא מתווכח. אנחנו אוכלים בזמן קצוב כשבביל להיות מרוכזים באכילה."

"קמח אלו תכונות האופי שלנו, מים זו התורה, שמרים זה העולם שצועק לך 'תתנפח'. להתנפח זה טוב, כל הספרים והפרויקטים שאנשים עושים וכותבים זה בוכות הנפיחות הזו שהרשינו לעצמנו, הבעיה מתחילה כשאנחנו מתנפחים מעל הגובה שלנו. בפסח חוזרים למצה, למקום הכי שורשי - ה', אני מצה, מוח של מצה, לב של מצה."

יש הרבה מתח סביב המקום של כל אחד בשולחן הסדר.

"ישנם אנשים שחווים את ליל הסדר כזמן קשה. בדרך כלל עושים סדר עם משפחה, עם הדודים, עם האחים, ושם בדיוק יושב האח/ות שאני לא סובל, ועכשיו בבית ההורים אנחנו צריכים להראות שהכל בסדר מול אמא. כתוב שכשעם ישראל יוצא ממצרים הם מסודרים משפחות משפחות - 'למשפחותיהם', ויש לנו הזדמנות בתוך אי הסדר שהבאנו מימות החול ליצור איים של סדר, של איחוי משפחה. להאמין שיש לכל

החיבור הפלאי בין הרוח, הגוף

הנפש והנשמה הנוצר מהמפגש בין

עולם הפסיכולוגיה היהודית לתחום

הפסיכותרפיה האינטגרטיבית המתפתח

בשנים האחרונות.

הספר כולל אוסף מאמרים שנכתבו

ע"י אישים מוכרים ברמה הבינלאומית

ומטפלים המאמינים בטוב האלוקי כמפתח

לרפוי.

הספר מיועד לאנשי מקצוע הרוצים

להעמיק ולהעשיר את עולמם הטיפולי.

מספריו של ד"ר מיכאל אבולעפיה

ניתן להשיג בחנויות דברי שיר

או ב: 054-9093767

מימי ומשה דיקמן
פסיכולוגית ומומחית בטראומה זוגיות וניירולוג
מזמינים אתכם

לשבת סדנת אימאגו לזוגות

שטרם פותרו, להבנה עצמית
ולהבנת הבן זוג באור אחר,
ולחיזוק הקשר הזוגי והמשפחתי,
חוויה בלתי נשכחת-- באווירת
שבת במלון אביב בטבריה.

יוני 20, 21, 22

המחיר לזוג ₪3,600
עד 4/17, ₪3,300

לרישום ולפרטים נוספים תתקשרו
ל: 054-755-4228

למידע על הסדנא
www.mimidickman.com

ספינת טילים בראש יהודי אהרן חברוני

בגיל 18 מגיע חסין להבשלה שהוא רוצה להיות חלק מהעולם הדתי, אך יחד עם זה להיות מחובר לצינונות. "לאט לאט לקחתי על עצמי עוד מצוות. בכיתה י"ב כבר לקחתי על עצמי ציצית מתחת לבגדים. אבל לא הלכתי עם כיפה, כי התביישתי שיחשבו שאני משוגע שחזרתי בתשובה. הנורמה החברתית הייתה שצריכה להיות טרגדיה כדי שתחזור, אבל חיי היו נעימים ומתוקים וחזרתי בתשובה באהבה ולא מתוך איזו תחושת חיסרון".

בשער ארוך וכפכפים

"בי"ב הרגשתי די קרוע. מצד אחד העולם הדתי דרש יותר מחויבות וקיום מצוות, ומצד שני ככל שאתה מתקדם גם העולם החילוני הולך ומערים עליך מחויבויות נוספות. ככל שמתפתחים, השוני הולך ונעשה גדול". חסין מחליט להגיע למכינת עוצם בדרום. הוא מגיע לבוש בגופיה ונעול בכפכפים כששערו גולש עד הכתפיים. "הייתי נראה כמו חיזור" הוא אומר בחיוך, "אף אחד לא הבין מי אני, אבל עשו אתי חסד ושם קיבלתי את השנתיים החשובות ביותר בחיי".

פנימה הטוהר לב

"ליד הבית גיליתי את קהילת 'ראש יהודי' שהופכת את תל אביב למקום קודש. לראות את תל אביב, עיר ילדותי, מתקדשת, היה מאוד משמעותי עבורי. ראש יהודי מניח בה את תמצית הקדושה אבל משאיר אותה להיות תל אביב. זה אומר לשמור על סטנדרטים ואסתטיקה כמו שראוי לעיר בינלאומית, אבל עם חיבור לתורה ולה". כשהוא נשאל מה סוד ההצלחה של ראש יהודי עבורו, הוא עונה ללא היסוס: "אנשי ראש יהודי באים בטוהר לב ומסתכלים פנימה, לא מעניין אותם איך אדם נראה ולא איזו מסגרת הוא שייך. כשאתה בא ככה, אין אדם שלא רוצה להיפתח אליך. גם אם אידאולוגית הם לא יהיו בראש שלך, הם יעריכו אותך".

היום אסיף חסין לומד בשיבת עלי לבוגרי צבא ומצטייד בתורה להמשך הדרך. עוד ישראלי מוצלח שצעד את המייל הנוסף והכניס את אלוקים לחייו.

"כשחבשתי כיפה לראשונה הייתי מוכן לביזיונות. למרבה ההפתעה חששותיי התבררו לחלוטין, פתאום ניגשו החברים וסיפרו על הקשר שלהם עם היהדות. הציניים ביותר ניגשו אלי בהתרגשות לומר שהם מקנאים בי". אסיף חסין (27) סיים לא מזמן שירות תובעני של שמונה שנים בחיל הים, אחרי קורס החובלים היוקרתי וחתימה לחמש שנות בהן פיקד על מערך האש בסטי"ל. את ילדותו העביר בלב תל אביב, במשפחה רחוקה למדי מיהדות, למרות שסב המשפחה היה אחד מרכזי מרוקו שעלו ארצה לפני שנים רבות.

"למרות הכל קיבלתי מהבית את ההכרה שישנו איזה אידאל של חיים. הם נתנו לי להבין שאדם שלם הוא אדם דתי ולכן תמיד נהגו כבוד במסורת ישראל. כשילד רואה שההורים שלו אומרים שיש אידאל למרות שאין להם כוח לזה, זה משפיע מאוד על הילד". בגיל שתים-עשרה הוא לומד לבר מצווה אצל רבי שמעון אוחנה, שהיה תלמיד של סבו. "הייתי מרותק לגמרי. גם אחרי שסיימתי את לימודי הקריאה בתורה, המשכתי לבוא אליו פעמיים בשבוע ושאלתי את כל השאלות שהיו לי". כבר-המצווה אסיף מקבל על עצמו להניח תפילין בקביעות בכל יום.

מה פתאום שלילד תל אביבי יהיו רצונות כאלה?

"קודם כל זה הרגיש לי פשוט נכון. יום שבו לא הנחתי תפילין בבוקר, הייתי מרגיש שהיום עדיין לא התחיל. לפעמים הייתי חוזר הביתה אחר הצהריים אחרי יום של פעילות ועדיין הרגשתי שלא עשיתי כלום היום. רק אחרי שהייתי מניח תפילין הייתה יורדת עלי מין רגיעה כזו. התחושה הזו הדהימה אותי וזה נתן לי להבין שזה משהו נכון".

מה לזוגיות וליילד בן 14?

"כילד שגדל להורים גרושים וראה איך נראתה זוגיות אצל הורי חבריו, הבנתי היטב שאני רוצה זוגיות אחרת, כזו שיש בה נאמנות ואהבת אמת. כבר אז קדחה בי המחשבה שאת זה אני לא יכול לעשות בחברה החילונית, אבל לא ידעתי איפה אני משיג חברה דתית".

החבר מהמילואים שואל שאלות? השכנה מתעניינת ביהדות? **ראש יהודי** זאת התשובה! 03-5255355 ry@neto.net.il

ראש יהודי מחפשת מחפש דירה

בלב תל אביב, אזור דיזנגוף, להשכרה לטווח ארוך 3-4 חדרים, כניסה מיידית (עדיפות לדתיים)

לפרטים: **052-5665556** כרמל

אפשרויות לתרומה:

- העברה בנקאית לבנק מזרחי, סניף 430, חשבון 669189 לפקודת ראש יהודי
- צ'ק לפקודת ראש יהודי לכתובת: רח' האומן 25, ירושלים
- בטלפון: 02-6791122 / 052-5665005
- הקישו בגוגל: תורמים לראש יהודי

בפסח הזה כולנו יוצאים מעבודות לחירות רוחנית אמיתית

בואו להיות שותפים למשימת הדור, עזרו לנו לחבר ולהתחבר, לפתוח את ביתנו לכל אחד ואחת שמחפשים לצאת מהעבודות, להתחבר לרוח, לעצמיות, להיות בן חורין אמיתי.

ננסים לבנים

התנועה
התועדות

הרב עדין אבן ישראל (שטיינזלץ)

אני לא יודע אם מפקד בכיר היה יכול להזיז אנשים ממקום למקום כמו שפקודה של הרבי הזיזה > יחד עם זאת הרבי חי כעבד של הקדוש ברוך הוא ולא הרגיש את עצמו << אנשים כתבו לרבי על גרביים ושאר הבלים, והוא קרא הכל < הרבי שבפירוש לא רצה את התפקיד, היה גם אבא ללא גבולות << התועדות לכבוד יא' ניסן, יום הולדתו של הרבי מלובביץ' זצ"ל

מה מהם לוותר. הוא מעולם הוא לא ענה לי על זה, אבל פעם אחת הוא ענה לי - וזה המכתב האחרון שקיבלתי ממנו. הוא כתב - אתה עושה כך וכך, מצוין, ותמשיך ותעשה גם עוד דברים אחרים; זה היה האיש.

הוא לא היה צריך לצעוק את זה, כל מהותו זעקה את זה. כשהיו שואלים אותו מדוע הוא לא יוצא לחופש - הרי מדובר בבשר ודם - הוא היה משיב: אם אתם הייתם עובדים הייתי יכול לצאת לחופש, אבל העבודה צריכה להיעשות, האש צריכה שלא לכבות.

תמצית העניין היא פשוטה - מי שעובד אצל הקב"ה עובד בעבודה שאין לה הפסקה ושאינן לה מיצוי ושאינן בה מנוחה; ואם רואים מישהו שישן - צריך להקיץ אותו. וגם אם עובדים כך - יודעים שזה לא מספיק עד שיגיע הקץ - "אז יימלא שחוק פיננו", אז יהיה אפשר לצחוק ולראות כמה יפה העולם, עכשיו - אני לא יכול להרשות לעצמי, הרי יש כאן פרחים שצריך להשקות וקוצים שצריך לקצץ. זו תמציתו של הרבי, כך ולא אחרת.

יש הסיפור הידוע על העני שלא היה לו מקום בבית, והוא בא לאדמו"ר שאמר לו להכניס עז ואחר כך להכניס פרה וכך הלאה; בסוף כשתוציא אותם תראה שיש מקום. כשאדם בא לרבי והתלונן שאין לו זמן - הוא אמר: תכניס עוד עז פנימה.

על דרך הפיזיקה, כשאני מנסה להכניס דברים למזוודה ואין מקום, אני לוחץ עוד ועוד ולא מצליח, אפשר להפעיל מכש של כמה טון, ואז החפץ ייעשה קטן ויהיה מקום - עד גבול מסוים. אבל יש כוכבים שנקראים "ננסים לבנים", הם לא בהכרח גדולים - אחדים מהם אינם גדולים מכדור הארץ, ובכל זאת משקלם הוא כמו השמש. החומר שלהם התפרק והתכווץ, מה שנשאר הוא רק חומר טהור, כך שסנטימטר רבוע שוקל בערך טון. המהות של החומר השתנתה, זה כבר לא חומר רגיל. הרבי רצה שהחומר של האנשים ישתנה, שאדם יעשה מה שנראה שהוא לא יכול לעשות. זו הייתה הווייתו. הוא היה אש תמיד על המזבח, וזה מה שהוא אמר לאחרים - אבל הם הולכים ומתמעטים.

סיפורו על רבי מנדל מויטבסק, שהיה חותם על כל כתביו בתואר "השפל באמת", והוא גם היה ידוע בלבושו ההדרור והמוקפד. אמרו עליו שאם אדם רוצה להטמין אוצר הוא מטמין אותו תחת האפר, ורבי מנדל הטמין את השפלות בתוך הגדולה שלו. אצל הרבי, זו באמת שאלה גדולה - איך יכול להיות אדם שמצד אחד היה מעין מלך, היו לו כוח ועוצמה בלתי רגילים - אני לא יודע אם מפקד בכיר היה יכול להזיז אנשים ממקום למקום כמו שהיה אפשר בפקודה של הרבי, ומצד שני - לא להרגיש כלום. איזה מין אדם זה? אבל באמת, הרבי היה דבר אחד - עבד של הקב"ה.

מה ההבדל בין חופש לחירות? בכל התורה המשמעות של חופש היא שחרור משעבוד. חירות היא כשאני באמת יכול לנוע. נברך שפסח באמת יהיה "זמן חירותנו" - לא זמן שלא עובדים בו יותר, אלא הזמן בו מתחילים לעבוד ברצון ובלב שלם. הקב"ה הוציא אותנו ממצרים, עשה אותנו לבני חורין, ומה זה אומר? שחייבים לזוז ולא להפסיק.

בשיתוף תלמידי ישיבת תקוע

המסירות נפש הגדולה ביותר של הרבי הייתה בזה שהוא החליט להיות רבי. זה היה הדבר הכי קשה עבורו בחיים: את כל מסלול חייו, הוא בנה כדי להיות איש לא ידוע באיזה מקום קטן ושקט, שלא יפריעו לו. באופן מסוים זה דומה למה שקרה עם כמה מן המנהיגים שלנו, שהקב"ה היה צריך לפתות אותם ולדחוף אותם כמעט בכוח להנהיג. הנה, משה: הקב"ה אמר לו להנהיג - לא יכול, לא יודע, לא רוצה; תוציא את ישראל ממצרים - לא יודע; תיתן את התורה - לא יכול. אז מה אתה רוצה? להיות רועה צאן. היינו צריכים שיקבל צרעת כדי שייסכים. גם אחר כך מפעם לפעם נקעה רוחו: "אני לא יכול לסבול את האנשים האלה, הם משגעים אותי! כמה זמן אני צריך להתעסק בחיתולים"? והקב"ה אומר לו - בסדר, נקל עליך, נמצא לך עוזרת, אבל אתה ממשיך להתעסק עם האנשים האלה. זו הנקודה הראשונה בגדולה של הרבי, שבפירוש לא רצה את התפקיד.

האדם הזה, שהתמונה שלו הייתה כל כך מפורסמת והסתובבה בכל העולם - מבחינתו כל תמונה כזו הייתה גם קרע בלב, אבל הוא הסכים - כי צריך.

לכאורה, אדם שמגיע לתפקיד חשוב ומנסה לכוון למטרה מסוימת, עושה מה שכל מנהיג גדול עושה - מסדר לעצמו מה הדברים החשובים ומה פחות חשובים, כמה אני מתעסק ובמה לא. אבל לא כך אצל הרבי. פעם רבנים רבים היו חותמים "עבד לעבדי ה' בקהילה פלונית"; הרבי היה עבד לעבדי ה' בכל העולם. היה זמן שהוא ביקש מהחסידיים לכתוב לו דוחות שבועיים - ושיכתבו בהם הכל. היו חסידיים שכתבו לרבי דוח שלם שכוה - הלכתי עם אשתי וקניתי גרביים, האם אלו הגרביים הנכונות? וישוב לו משהו, לא חכם גדול ולא טיפש קטן וכותב מכתב כזה לרבי, ומכיוון שהוא מנהיג ישראל הוא צריך לדאוג לאנשים האלה - לזה שהייתה לו חוויה קשה בכיתה ג' עם המורה ולזה שתוהה מה עם הגרביים - והרבי קרא הכל, הכל. אם הסכמתי להיות אבא - אני אבא, אני לא רק המפקד הכללי.

הפסוק אומר "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה". זה היה, בפשטות, העניין של הרבי - אדם שהיה אש תמיד, שלעולם לא כבתה. זו הנקודה שאנחנו יכולים וצריכים לתפוס אותה ולהיאחז בה: אדם, מנהיג, שידע שאסור שתכבה האש, שכל דקה שהולכת - זה איבוד נורא של זמן, ומצד שני להמשיך באותה אש והתלהבות לעשות. זו התמצית שאפשר לומר על ההוויה של האיש הזה, שלא הכיר בכלל בעניין הזה שאדם יכול לנוח - לא מפני שאסור או שמישהו עומד על גביו, אלא משום שכל הזמן האש בערה בליבו.

כמה אש צריך לשים על המזבח? התשובה פשוטה: לפי מצב האש. יש רק עניין אחד שצריך לשים אליו לב: האש לא יכולה לפסוק. חסרה אש - צריך להבעיר. הולכים? צריך לרוץ. רצים? צריך לרוץ מהר יותר. רצים מהר? צריך לעוף מעלה מעלה. ומתי אפשר לנוח? כמו שאיוב אומר: "במתים חפשי". אבל האמת היא שזה רק לגבי מי שנח גם כאן. מי שרוץ בעולם הזה - גם בגן עדן ממשיך לרוץ.

ככה הוא היה, וככה הוא אמר לכל אחד ואחד: אתה עושה טוב מאוד? תעשה יותר. כתבתי לו הרבה פעמים: אני עוסק בכמה עניינים גדולים ושונים שכל אחד בנפרד דורש יום עבודה מלא, וזה נעשה כבר כבד עלי, אני לא יודע על

יש לך שאלה בעבודת ה' סמס ל-
054-4530951

נפשי בשאלתי

הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן

קשה לי עם תפיסת הגיהנום וה'תיקונים' שמופיעה בכל מיני ספרים, התרגלתי לרעיון של "תשובה מאהבה" שמהפכת הכל. האם זו בעיה?

בוודאי, מפני שכל הכתוב בספרים הוא אמת ויציב ונכון וקיים, ובתורה יש מצווה מדאורייתא ליראה את ה'. אולם היא הנותנת, כשהיראה מתפתחת, היא בעצמה מבינה את הכתוב בספרים בדרך עמוקה יותר.

נמשיל לזאת ליחסי אנוש, שגם בהם תשובה שנובעת מאהבה, סליחה והתקרבות טובה יותר מתשובה רשמית שנובעת מפחד שהמתח והמריבה יולידו דברים לא רצויים ויגבבו מחירים גבוהים. ובכל זאת, התשובה מאהבה כוללת בקרבה גם את החשש שבין קפלי ההתקרבות עדיין צריך תיקון גדול ופעולות כנות ואמיצות כדי לטהר ולזכך מערכת יחסים שנפגמה על ידי חטאים גדולים.

המושג 'גיהנום' עוזר לנו להבין את גודל הפגם שיש בכל חטא, שבעולם הזה איננו יכולים לראות את משמעותו, ואחרי כל זאת עלינו לדעת שמידה טובה מרובה ממידת פורענות, ולשמוח בכל מצווה מפני שהיא גדולה לאין ערוך מכל מה שאנו מסוגלים לתפוס בעולם הזה.

איך זה יכול להיות שאדם שהוליד עשרה בנים או עשר בנות לא קיים את מצוות פרו ורבו?

העולם מיוסד על הכפילות של איש ואישה, שדווקא היא השלמות. אנחנו חיים בעלמא דפרודא, ואחת הטעויות הנפוצות ביותר בו היא לראות את החלקי כשלם. לאיש ואישה לבדם קוראים רבותינו "פלאגא דגופא", חצי גוף אך גם חצי אישיות. ולכן בשעת החתונה אנו מברכים "יוצר האדם", מפני שהקשר בין איש ואישה מוליד ויוצר את האדם בצורתו השלמה.

כל זמן שאדם לא הביא לעולם את שני הצדדים של השלמות שהשכינה שורה בה, "איש ואישה זכו - שכינה ביניהם", על פי ההלכה לא יצא ידי חובת פריה ורבייה. יחד עם זאת, כיון שאין הדבר תלוי רק בהשתדלותנו אי אפשר לבוא אליו בטענה, שהרי אם הוא עשה את המוטל עליו והקב"ה זימן לו רק בנים או רק בנות, על כך אמרו רבותינו "אפילו חשב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה - מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה".

איך בוחרים דרך בעבודת ה' מבלי שיהיה בזה נטישת מסורת אבות?

מסורת אבות היא אכן עניין יקר ביותר בעבודת ה', ורבותינו נתנו לו משקל רב גם בהלכה וגם בקישור הפנימי. יחד עם זאת, אין זו המעלה היחידה, והעניינים המתאימים לאופיו של אדם הם גם חשובים ויקרים, ולעתים רבות מכריעים את הכף.

כך מצינו שאף על פי שמידתו של אברהם היתה חסד, יצחק נשלח משמיים כדי להביא לידי ביטוי את מידת הדין, ואם הוא היה הולך רק בדרך אביו היה בכך חסרון גדול. גם יעקב אינו ממשיך את יצחק, ופעמים רבות שהבן אינו דומה באופיו לאביו, וממילא צריך לסלול לעצמו דרך אחרת בעבודת ה'.

וכך דרשו את הכתוב "כי האדם עץ השדה" - כמו שלכל עץ יש שורשים משלו בקרקע ואינו סמוך על עץ אחר, כך לכל אדם יש שורש ואות משלו בתורה. בהלכה מובאים דיונים רבים בשאלות כאלה והפרטים צריכים לימוד בהרחבה, אבל התכונה האישית היא בעלת משקל רב על בסיס היניקה של כל בן מאביו.

ת.ד. 52589 רמת גן < עורך: אהרונ ברגנשטיין > עיצוב גרפי: אליעזר מרגליות | לפרסום, תגובות, יצירת קשר והצטרפות למנויי הפצה: 052-4061065 • info@qarov.org • קרוב אליך | עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

קרוב אליך
עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

**להושיט עזרה
לא לו שאין להם**

100% מהתרומה עובר אל היעד!

עמותת "איש צדיק היה" מסייעת בתמיכה כספית למשפחות נזקקות

תרמו עכשיו קמחא דפסחא לפעילות העמותה וסייעו למשפחות נזקקות הזקוקות לעזרה.

תרמו עכשיו קמחא דפסחא 1-700-700-999
או היכנסו לאתר: www.ish-tsadik.org.il
ט.ר. 580546158. התרומות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46

איש צדיק היה - עמותת חסד בנשיאות הרב חיים אדלס שליט"א המסייעת לנזקקים, לחולים ולקשישים. בין תחומי הפעילות: סיוע ברכישת מזון לחינוקות, עזרה לחולים ברכישת תרופות שאינן בסל הבריאות, תמיכה כספית במשפחות נזקקות ועוד.

